

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง
เพื่อเสริมสร้างศักยภาพสนับสนุนการพัฒนาประเทศ
และช่วยเหลือประชาชน

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก ชัยณรงค์ สุภาพันธ์
รองเสนาธิการ กองพลทหารช่าง

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2565

เอกสารวิจัยเรื่อง

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง
เพื่อเสริมสร้างศักยภาพสนับสนุนการพัฒนาประเทศและ
ช่วยเหลือประชาชน

โดย

พันเอก ชัยณรงค์ สุภาพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

พันเอก ปริญา ฉายะพงษ์

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2565 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ **ดีมาก**

พลตรี

(วิชาติ เอี่ยมไพจิตร)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

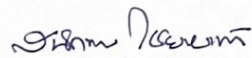
พันเอก

(ชนะชัย พลเดชา)

ประธานกรรมการ

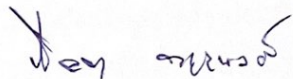
พันเอก

(สนิทพงษ์ ไชยชันแก้ว)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

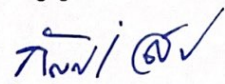
พันเอก

(ปริญา ฉายะพงษ์)

กรรมการ

พันเอกหญิง

(กัญญณีญ์ แสงภัทรเนตร)

กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอก ชัยณรงค์ สุภาพันธ์
เรื่อง	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน
วันที่	กันยายน 2565 จำนวนคำ : 9,982 จำนวนหน้า : 24
คำสำคัญ	การบริหารงานช่าง กรมการทหารช่าง การพัฒนาประเทศ การช่วยเหลือประชาชน
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

งานวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน เป็นการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวโน้มของผลกระทบต่อแนวทางการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง ศึกษาแนวทางบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนในปัจจุบัน และพัฒนาแนวทางการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน ให้เกิดประสิทธิภาพ ผลของการศึกษาวิจัยพบว่า แนวทางที่มีความเหมาะสมเป็นไปได้สำหรับการพัฒนาแนวทางการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่างในปัจจุบัน คือ การพิจารณานำระบบจัดจ้างบุคคลภายนอก (Outsource) มาใช้ในการบริหารงานช่าง โดยใช้ศักยภาพของบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญด้านงานช่างมากที่สุด และศักยภาพของยุทธโศปกรณ์ที่พร้อมที่สุดมาบูรณาการร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนงานช่างให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ได้มาตรฐาน อันส่งผลให้ภาพลักษณ์ของกรมการทหารช่างในการเป็นเครื่องมือของกองทัพบกในการกิจการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน สามารถปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบประสบความสำเร็จ และสร้างความเชื่อมั่นในระดับรัฐบาลและกองทัพบก เป็นที่ยอมรับจากหน่วยที่เกี่ยวข้อง และประชาชนเกิดความพึงพอใจ งานวิจัยนี้กำหนดขอบเขตงานวิจัย คือ การกำหนดแนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารงานช่าง ซึ่งหน่วยทหารช่างและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ และสามารถต่อยอดวิจัยเพื่อศึกษาระบบการจัดจ้างบุคคลภายนอก ว่าสามารถตอบสนองในภารกิจอื่นใดที่เหมาะสมโดยกับไม่กระทบกับปัจจัยที่เสี่ยงต่อความสำเร็จของภารกิจหลัก และทำให้ลดภาระของหน่วยได้อีก

ABSTRACT

AUTHOR : Colonel Chainarong Supapan

TITLE : Guideline of Developing engineer management of Engineer Department to empower for supporting National Development and Assisting the People for Royal Thai Army more efficiently.

DATE : September, 2022 **WORDCOUNT :** 9,982 **PAGES :** 24

KEYS TERMS : Engineer Management, Engineer Department, National Development, Assisting the People

CLASSIFICATION : Unclassified

Research on guidelines for the development of engineering management of the Royal Thai Army Engineer Department to strengthen the capacity, support the development of the country and help the people. This is a strategic research, purpose to study the guidelines for the management of technicians of the Royal Thai Army Engineer Department. To strengthen the capacity, support the development of the country and help the people; Study of problems and trends of impact on the current engineering management guidelines of the Royal Thai Army Engineer Department, and develop guidelines for technician management to support the development of the country and help the people to be effective. The results of the study revealed that a good guideline for the development of engineering management guidelines of the Royal Thai Army Engineer Department that is appropriate today. Be considering the use of the outsource system for the management of technicians by using the potential of personnel who have the most knowledge and expertise in technician work and the potential of the most ready equipment to be integrated together to drive technicians to achieve maximum efficiency standard, resulting in the image of the Royal Thai Army Engineer Department as a tool of the Royal Thai Army in its mission to develop the country and help people able to successfully complete the

missions. That have been assigned and build confidence at the government and army level. It is accepted by the relevant unit. and people are satisfied This research defines the research scope is to set guidelines for the development of technician management guidelines which the Engineer unit and other agencies related can be applied and can extend research to study the outsourcing system that it can respond in any other suitable mission without affecting the risk factors for the success of the main mission and thus reducing the burden of the unit again.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานช่างของ
กรมการทหารช่าง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือ
ประชาชนของกองทัพบก มีมูลเหตุอันเป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญจากการปฏิบัติภารกิจ
ตามพันธกิจทางยุทธวิธีของเหล่าทหารช่าง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของเหล่ากำลังรบ
และภารกิจในยามปกติที่ต้องสนับสนุนการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน
ภารกิจงานที่ต้องปฏิบัติส่วนใหญ่จะเป็นงานช่างที่ต้องใช้เครื่องมือยุทธโปกรณ์สายช่าง
และเป็นงานที่ใช้ความรู้ความสามารถชำนาญเฉพาะทาง ซึ่งทุกภารกิจงานที่ได้รับมอบนั้น
ผู้ที่มอบหมายงานล้วนต้องการความสำเร็จสูง จากปัญหาการบริหารงานช่างที่ยังไม่รองรับ
สถานการณ์ในปัจจุบันได้อย่างครอบคลุม ทำให้ต้องมีการพัฒนาแนวทางในการเพิ่ม
ศักยภาพให้การบริหารงานช่าง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ และช่วยเหลือประชาชน
ของกองทัพบกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นมาตรฐานและเหมาะสม

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก
คณาจารย์วิทยาลัยการทหารทุกท่านที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำเป็นอย่างดีตลอดห้วง
ระยะเวลาการทำวิจัย โดยเฉพาะ พันเอก ชนะชัย พลเตชา ประธานกรรมการควบคุม
เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, พันเอกหญิง กัญญ์ณัฐ แสงภัทรเนตร กรรมการ และ พันเอก
ปริญญา ฉายะพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาสนับสนุน ให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่อง
จนทำให้งานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณ พันเอก สนิทพงษ์ ไชยขันแก้ว รอง
ผู้อำนวยการกองวิทยาการ กรมการทหารช่าง ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่ได้ให้ความ
ช่วยเหลือ สนับสนุนและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ตลอดห้วงระยะเวลาในการทำวิจัย
ครั้งนี้ ความดีอันเกิดจากผลงานการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในงานวิจัย
ดังกล่าวข้างต้นทุกท่านด้วยความเคารพ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
วิธีการศึกษา.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	7
สภาพปัญหาและแนวโน้มของผลกระทบต่อการบริหารงานช่างของ กรมการทหารช่างในปัจจุบัน	7
แนวทางการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่างเพื่อเสริมสร้างศักยภาพ สนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนในปัจจุบัน.....	10
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง เพื่อเสริมสร้าง ศักยภาพการสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนของ กองทัพบกให้เกิดประสิทธิภาพ.....	11
ผลการวิเคราะห์ทางเลือกเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานช่าง.....	14
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	20
การพิจารณานำแนวทางในการพัฒนามาใช้เสริมศักยภาพการบริหารงานช่าง ของกรมการทหารช่าง	20
บทที่ 4 บทสรุป	23
สรุปข้อมูล	23
ข้อเสนอแนะ	24

เอกสารอ้างอิง

ประวัติย่อผู้วิจัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศไทยภายใต้นโยบายของรัฐบาล ที่กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580)⁽¹⁾ ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคงที่มีเป้าหมายสำคัญเพื่อบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกกระดับ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง แผนย่อยที่ 2 การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง ด้านการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและการพัฒนาประเทศ มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ (แนวทาง 13) เป็นแนวทางรองรับ คือ การพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงและช่วยเหลือประชาชน และจากยุทธศาสตร์กองทัพบก 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579)⁽²⁾ เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ของความมั่นคงในทุกระดับตามอำนาจหน้าที่ของกองทัพบกแล้ว จะเห็นว่ากองทัพบกมีภารกิจที่จะต้องกระทำในการสนับสนุนการแก้ปัญหาของชาติ พัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน และสนับสนุนการแก้ปัญหาของชาติในมิติของภัยคุกคามรูปแบบอื่นๆ รวมทั้งสร้างความสามัคคีของสังคมในชาติ ซึ่งแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ของกองทัพบก⁽³⁾ เรื่องการสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความพร้อมเผชิญปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงได้เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทความมั่นคงเฉพาะพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน และการช่วยเหลือ การสนับสนุน ส่งเสริม ส่วนราชการพลเรือนและภาคเอกชน ในการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทันเวลาและทันต่อสถานการณ์

กองทัพบกได้กำหนดพันธกิจไว้ในการจัดเตรียมและเสริมสร้างกำลังทั้งปวง ในส่วนของกองทัพบกให้มีความพร้อมตั้งแต่ยามปกติ รวมทั้งมีขีดความสามารถในการปฏิบัติภารกิจทางทหารและภารกิจทางทหารที่ไม่ใช่สงครามได้อย่างมีประสิทธิภาพ บทบาทของกองทัพบกในการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ประเทศชาติอยู่รอดได้ และถือเป็นภารกิจสำคัญอย่างยิ่งของทหาร โดยเฉพาะเหล่าทหารช่างที่มีขีดความสามารถและศักยภาพในการปฏิบัติภารกิจสำคัญดังกล่าว⁽⁴⁾

กรมการทหารช่าง มีบทบาทและภารกิจที่สำคัญ คือการเป็นหัวหน้าเหล่าสายวิทยาการเหล่าทหารช่าง การส่งกำลังบำรุงสิ่งอุปกรณ์สายช่าง การปฏิบัติงานก่อสร้าง

ฝ่ายการช่างของกองทัพบก และภารกิจอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งต้องมีความพร้อมในการเข้าไปสนับสนุนการปฏิบัติงานช่างในการพัฒนากองทัพบก และประเทศและบรรเทาสาธารณภัยให้กับประชาชน มีการรักษามาตรฐานการปฏิบัติงานช่าง และการใช้งบประมาณให้คุ้มค่ามีความโปร่งใส พัฒนาให้ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ ในด้านการส่งกำลังบำรุง สิ่งอุปกรณ์สายช่างต้องให้ความสำคัญกับการซ่อมเครื่องมือช่างให้สามารถดำรงสภาพให้พร้อมใช้งานได้อย่างสมบูรณ์มีประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานก่อสร้างต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดมีความเป็นมาตรฐาน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมากรมการทหารช่างได้จัดหน่วยปฏิบัติงานก่อสร้างตามนโยบายของรัฐบาลและกองทัพบกมาโดยตลอด ผลการปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป โดยสามารถปฏิบัติงานในรอบระยะเวลาและงบประมาณที่กำหนด แต่ในสภาวะโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลกระทบต่อในมิติของงานก่อสร้างในสภาวะปัจจุบัน ให้มีความเป็นพลวัตสูงมาก⁽⁵⁾ ปัจจัยต่างๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์การล้วนส่งผลกระทบต่อกลไกด้านงานช่าง งานก่อสร้าง ทุกองค์การที่ทำงานจึงจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น หนึ่งในหลักปฏิบัติที่สำคัญ คือ การสรรหาระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพสูงมาใช้ในการบริหารจัดการ โดยภาคธุรกิจ เอกชนส่วนใหญ่เน้นได้ปรับปรุงระบบบริหารงานด้วยการนำระบบบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์มาปรับใช้เพื่อผลการประกอบกิจการที่ดีขึ้น อันส่งผลถึงความอยู่รอด และความเจริญเติบโตขององค์การในอนาคต

กรมการทหารช่าง มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทบทวนแนวทางการบริหารงานช่าง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยการพิจารณานำระบบสนับสนุนงานจากบุคคลภายนอก (Outsource) โดยใช้ผู้ที่มีทักษะความชำนาญที่มีฝีมือหรือเทคโนโลยีเครื่องมือช่างจากภายนอกมาร่วมปฏิบัติงาน จึงเป็นที่มาของคำถามในการวิจัยว่า แนวทางบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนเป็นอย่างไร สภาพปัญหาและแนวโน้มของผลกระทบการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่างมีอะไรบ้าง ผลกระทบต่อแนวทางบริหารงานช่างของกรมการทหารช่างในปัจจุบันมีอะไรบ้าง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนของกองทัพบกให้เกิดประสิทธิภาพควรเป็นอย่างไร เพื่อให้การสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนของกองทัพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และประเด็นยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงต่อไป โดยสภาพปัญหาและแนวโน้มของผลกระทบต่อแนวทางการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่างในปัจจุบันมีอะไรบ้าง มีแนวทางบริหารงานช่างของกรมการทหารช่างเพื่อเสริมสร้างศักยภาพสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนเป็นอย่างไร และ

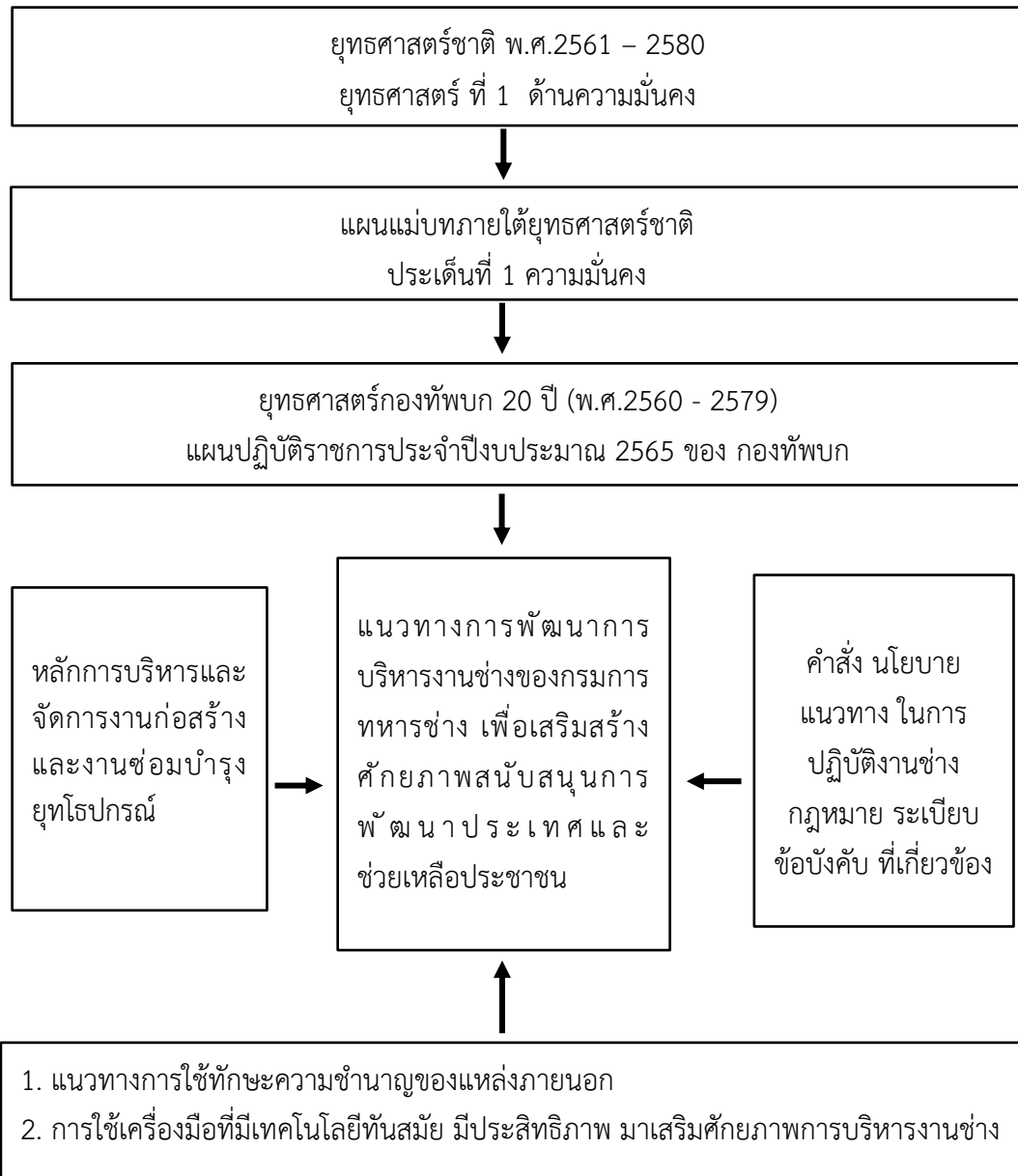
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่างเพื่อเสริมสร้างศักยภาพการสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนของกองทัพบกให้เกิดประสิทธิภาพควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวโน้มของผลกระทบต่อแนวทางการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่างในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน
3. เพื่อพัฒนาการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน ให้เกิดประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง เป็นการนำ คำสั่ง นโยบาย แนวทาง ในการปฏิบัติงานช่าง ได้แก่ การก่อสร้าง การซ่อมบำรุงเครื่องมือ ช่าง หลักการบริหารและจัดการงานก่อสร้างและงานซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์สายช่าง มาเป็น กรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อหาแนวทางการบริหารงานช่างที่เหมาะสมกับสถานการณ์ สภาพแวดล้อมในปัจจุบัน เป็นการเพิ่มศักยภาพให้การปฏิบัติงานสนับสนุนการพัฒนา ประเทศและช่วยเหลือประชาชนของกองทัพบก เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อ เป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านความมั่นคงต่อไป

วิธีการศึกษา

1. **แนวทางที่ใช้ในการศึกษา** การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบงานวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามแนวทางที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนดโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) เป็นแนวทางในการทำการวิจัย โดยการทบทวนแนวความคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
2. **ขอบเขตการศึกษา** เป็นการศึกษาแนวทางการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่างในปัจจุบัน โดยศึกษารูปแบบการวิจัยของวิทยาลัยการทัพบก
3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** จากข้อมูลทุติยภูมิ โดยรวบรวมข้อมูลเรื่องแนวคิด ทฤษฎี หลักการบริหารและจัดการงาน รวมถึงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงที่มีเป้าหมายสำคัญเพื่อบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อย โดยแผนย่อยที่ 2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ด้านการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและการพัฒนาประเทศ มีแนวทางรองรับที่สำคัญคือ การพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงและช่วยเหลือประชาชน ตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายต่างๆ ที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีแนวความคิดในการดำเนินการที่สำคัญ คือ วางแผน เตรียมการ และบริหารจัดการ ให้สามารถตอบสนองต่อนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาลตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ และบริหารจัดการให้มีความพร้อมในการปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและภัยพิบัติ และจากยุทธศาสตร์กองทัพบก 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579) เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ของความมั่นคงในทุกระดับตามอำนาจหน้าที่ของกองทัพบกแล้ว จะเห็นว่ากองทัพบกมีภารกิจที่จะต้องกระทำในการสนับสนุนการแก้ปัญหาของชาติ พัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน และสนับสนุนการแก้ปัญหาของชาติในมิติของภัยคุกคามรูปแบบอื่นๆ รวมทั้งสร้างความสามัคคีของสังคมในชาติ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความพร้อมเผชิญปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงได้เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทความมั่นคงเฉพาะพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน และการช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม ส่วนราชการพลเรือนและภาคเอกชน ในการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทันเวลา และทันต่อสถานการณ์ รวมถึงวรรณกรรม เอกสารทางราชการ บทความทางวิชาการ กฎหมายระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้องทั้งทางด้านการบริหารจัดการ และนโยบายภาครัฐ

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** เมื่อทำการรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จะนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Context Analysis) เพื่อแยกแยะให้เห็นถึงส่วนประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ โดยใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์เป็นแนวทางและนำผลการศึกษาในเรื่องต่างๆ มาประมวล และทำการสังเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปและพิจารณาหาหนทางในการแก้ไขปัญหา

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อให้ทราบแนวทางการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนตามนโยบายและแผนงานของกองทัพในปัจจุบัน
2. เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาและแนวโน้มของผลกระทบการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง
3. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่างในปัจจุบัน
4. มีแนวทางพัฒนาการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน ให้เกิดประสิทธิภาพ
5. เป็นแนวทางต้นแบบให้ส่วนราชการของกองทัพ หรือในหน่วยงานอื่นนำไปประยุกต์ใช้ได้ต่อไป
6. ทำให้กองทัพเป็นกองทัพ ที่มีศักยภาพ ทันสมัย เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

จากวิสัยทัศน์กองทัพบก คือ “กองทัพบกภายในปี 2579 จะเป็นกองทัพ ที่มีศักยภาพ ทันสมัย เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน และเป็นหนึ่งในกองทัพชั้นนำของภูมิภาค” และคำขวัญกองทัพบก “เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และประชาชน” ประกอบกับเจตนารมณ์ในการปฏิบัติงานของ ผู้บัญชาการทหารบก ที่มอบนโยบายและแนวทางการปฏิบัติแก่ผู้บังคับหน่วยขึ้นตรงกองทัพบกทุกระดับ เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2563 โดยในด้าน “ปกป้องประชา” ใช้ศักยภาพกองทัพในการดูแลประชาชนอย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนในทุกมิติ รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยพร้อมให้กับประชาชนในทุกด้านอย่างยั่งยืน⁽⁶⁾ กองทัพบกจึงเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีความ และสามารถที่แสดงออกได้ถึงศักยภาพและขีดความสามารถอันเป็นที่ยอมรับของสังคม ในการดำเนินการต่อเหตุการณ์ต่างๆ ทั้งในด้านการสนับสนุนการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน ในทุกภารกิจ บทบาทของกองทัพบกในการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนนั้น ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้ประเทศชาติอยู่รอดได้ และปฏิเสธไม่ได้ว่าการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนโดยกองทัพบกนั้น ถือว่าเป็นภารกิจอันสำคัญอย่างยิ่งที่ทหารยุคใหม่ต้องปฏิบัติภารกิจ เพื่อศักยภาพของกองทัพบกและความอยู่รอดของประเทศ

สภาพปัญหาและแนวโน้มของผลกระทบต่อการบริหารงานช่างของ กรมการทหารช่างในปัจจุบัน

1. ปัจจัยสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (Strategic Environment) กรมการทหารช่างมีภารกิจด้านงานก่อสร้างที่ใช้งบประมาณค่อนข้างมาก และมีการแข่งขันการทำงานกับภาคพลเรือนในรูปแบบของประสิทธิภาพ เวลา งบประมาณ และคุณภาพมาตรฐาน กรมการทหารช่างจำเป็นต้องแข่งขันเพื่อให้เกิดการยอมรับและความมั่นใจของรัฐบาลและกองทัพในอันที่จะมอบภารกิจให้กรมการทหารช่าง ทั้งนี้ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จหรือเป็นอุปสรรคต่อการ บริหารงานก่อสร้างของกรมการทหารช่างในปัจจุบัน ประกอบด้วย กำลังพลเหล่าทหารช่าง ยุทโธปกรณ์สายช่าง และระบบการบริหารจัดการ ดังนี้

1.1 ด้านกำลังพลเหล่าทหารช่าง กำลังพลเป็นทรัพยากรสำคัญที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน คือพลังสำคัญที่จะทำให้กรมการทหารช่างพัฒนาไปข้างหน้า ซึ่งจะเพิ่มศักยภาพของหน่วยและจะทำให้กำลังพลและหน่วยมีความก้าวหน้าไปพร้อมกัน

1.1.1 ปัจจัยด้านกำลังพลที่มีผลต่อความสำเร็จ กรมการทหารช่างมีกำลังพลที่มีความรู้มีความสามารถสูง มีระเบียบวินัย บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และกรมการทหารช่างมีที่ตั้งใกล้กับสถาบันการศึกษา และแหล่งความรู้หลายแห่งทั้งทางทหารและทางพลเรือน

1.1.2 ปัจจัยด้านกำลังพลที่เป็นอุปสรรค กรมการทหารช่างมีจำนวนกำลังพลน้อยและขาดแคลนกำลังพลที่มีความชำนาญเฉพาะทาง นายทหารบางกลุ่มมีจุดอ่อนด้านการประสานงาน ระบบราชการส่งผลให้มีกำลังพลเพียงส่วนน้อยที่สามารถขึ้นถึงตำแหน่งสูงของพีระมิดได้ และภารกิจที่ได้รับมักอยู่ไกลจากที่ตั้งปกติเป็นระยะเวลานาน ทำให้กำลังพลที่ปฏิบัติงานไม่มีเวลาดูแลครอบครัวอาจเป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาด้านครอบครัวตามมา

1.2 ด้านยุทธโศปกรณ์สายช่างในการทำงาน สิ่งที่สำคัญคือเครื่องมือช่าง เพราะจะช่วยให้การทำงานสะดวกและรวดเร็วขึ้น

1.2.1 ปัจจัยด้านยุทธโศปกรณ์ที่มีผลต่อความสำเร็จ เครื่องมือช่างและยุทธโศปกรณ์สายช่างของกรมการทหารช่างมีจำนวนมาก มีความทันสมัย และมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน เนื่องจากมักได้รับการฝึกในการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนอยู่ตลอดเวลา จึงมีการพัฒนาและปรับปรุงยุทธโศปกรณ์ของหน่วย จัดหาทดแทนและเพิ่มเติมเครื่องมือให้ทันสมัยตามห้วงระยะเวลายามาเสมอ⁽⁷⁾

1.2.2 ปัจจัยด้านยุทธโศปกรณ์ที่เป็นอุปสรรค จากการที่เครื่องมือช่างและยุทธโศปกรณ์สายช่างมีจำนวนมาก มีความหลากหลายของชนิดและยี่ห้อ/รุ่น ทั้งมีระบบการทำงานและเทคโนโลยีที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดปัญหาด้านการส่งกำลัง การซ่อมบำรุง และการฝึกอบรมกำลังพลให้มีความชำนาญคุ้นเคยต่อการใช้งาน

1.3 ด้านระบบการบริหารจัดการ เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะทำให้การปฏิบัติงานช่างบรรลุเป้าหมายตามที่หน่วยต้องการ

1.3.1 ปัจจัยด้านระบบการบริหารจัดการที่มีผลต่อความสำเร็จ กรมการทหารช่างและหน่วยขึ้นตรงมีที่ตั้งปกติในพื้นที่เดียวกันเกือบต่อการรวมกำลัง มีระบบพัฒนาบุคลากรที่ดีมีเอกภาพในการบังคับบัญชา มีหน่วยงานที่กำกับดูแลด้านงานช่างโดยเฉพาะ มีการประสานงานระหว่างหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก

กองทัพบก และมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้การปฏิบัติงานมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

1.3.2 ปัจจัยด้านระบบการบริหารจัดการที่เป็นอุปสรรค โครงสร้างหน่วยงานไม่อ่อนตัว ไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีบางอย่างที่จำเป็นต่องานช่างด้านการก่อสร้าง ด้านกิจการพลเรือนที่ต้องปฏิบัติในระหว่างการปฏิบัติงาน เพื่อสามารถต่อยอดในด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของกองทัพบกและรัฐบาล การรวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้จากการปฏิบัติงานอยู่ในวงจำกัด และปริมาณภารกิจที่ได้รับไม่สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีของหน่วย

2. ปัจจัยพลังอำนาจแห่งชาติ (National Power) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่างในปัจจุบัน ประกอบด้วย

2.1 กำลังอำนาจทางการเมือง รัฐบาลมีความมั่นคงทางการเมืองสูง ส่งผลถึงความต่อเนื่องของนโยบายในการบริหารประเทศ ในงานด้านการพัฒนาประเทศ และการช่วยเหลือประชาชน มีการมอบภารกิจให้กองทัพบกอย่างต่อเนื่อง โดยเชื่อมั่นในผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน เนื่องจากสามารถปฏิบัติงานตอบสนองได้สำเร็จตรงตามเวลา ผลงานมีคุณภาพ จากสภาวะการณ์ดังกล่าวปัจจัยทางด้านการเมืองส่งผลเชิงบวกต่อภารกิจของกองทัพบก ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติงานของกรมการทหารช่างโดยตรง

2.2 กำลังอำนาจทางการเมืองการทหาร คือ กรมการทหารช่างมีกำลังพลและยุทโธปกรณ์สายช่างที่มีคุณภาพ มีโครงสร้างการจัดหน่วยที่ค่อนข้างสมบูรณ์ หน่วยขึ้นตรงมีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เดียวกันเกื้อกูลต่อการรวมกำลัง การสนับสนุนด้านการส่งกำลังที่ดี มีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความพร้อมของหน่วยทั้งด้านกำลังพล ทักษะ ขวัญ กำลังใจ ทำให้กรมการทหารช่างเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนให้แก่กองทัพบก และรัฐบาล

2.3 กำลังอำนาจทางเศรษฐกิจ เศรษฐกิจไทยในปี 2565 แนวโน้มคาดว่าจะขยายตัวในช่วงร้อยละ 3.5 – 4.5⁽⁸⁾ โดยมีปัจจัยสนับสนุนสำคัญจากการปรับตัวดีขึ้น ทั้งนี้ควรให้ความสำคัญกับผลกระทบอื่นๆ โดยการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ภาวะสงครามรัสเซียและยูเครน ผลกระทบของสงครามทางการค้า และภายใต้สภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจดังกล่าว มีโอกาสส่งผลกระทบต่องบประมาณของกองทัพบกที่มีแนวโน้มจะได้รับการจัดสรรตามภาวะเศรษฐกิจ ซึ่งจะส่งผลเชิงลบหรือบวกได้ต่อการพัฒนาศักยภาพกำลังพล การพัฒนาและปรับปรุงยุทโธปกรณ์สายช่าง ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญต่อระบบการบริหารงานของกรมการทหารช่างโดยรวม

2.4 กำลังอำนาจทางสังคมจิตวิทยา เป็นกำลังอำนาจที่มีความสำคัญ เมื่อประชาชนได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากการปกป้องโดยรัฐ ประชาชนก็สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความมั่นใจมีความปลอดภัย รัฐก็จะมีความมั่นคงที่ดีตามไปด้วย การที่กองทัพเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยให้แก่ประชาชน และดำเนินนโยบาย “ทหารเป็นที่พึ่งของประชาชนในทุกโอกาส” การช่วยเหลือประชาชน ในสถานการณ์วิกฤติต่างๆ ทำให้มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ส่งผลเชิงบวกต่อการปฏิบัติงานของกรมการทหารช่าง ทำให้เป็นที่ยอมรับและได้รับความร่วมมือจากประชาชน ส่วนราชการพลเรือนและภาคเอกชน โดยเฉพาะงานพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน

2.5 กำลังอำนาจทางสารสนเทศ เป็นเครื่องมือที่สำคัญและเป็นทรัพยากรทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญต่อความมั่นคงแห่งชาติ เป็นการสื่อถึงเจตนารมณ์ตามคำขวัญกองทัพ “เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และประชาชน” ด้วยการปฏิบัติงานของหน่วยทหารช่างในทุกมิติและเวลาอย่างเหมาะสม ส่งผลให้ประชาชน ส่วนราชการพลเรือนและภาคเอกชน เชื่อมั่นว่ากองทัพเป็นกองทัพที่มีศักยภาพ ทันสมัย ทำให้ได้รับการยอมรับและจะได้รับความร่วมมือในทุกโอกาส

โดยสรุป ความสำเร็จที่ได้รับของการปฏิบัติงานของกรมการทหารช่างที่ผ่านมา มีการแก้ไขอุปสรรคบางประการซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะเหตุการณ์เพื่อให้งานช่างประสบความสำเร็จ แต่เพื่อให้ภารกิจการสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนของกองทัพเกิดประสิทธิภาพ ควรพิจารณาพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพระบบการบริหารจัดการงานช่างให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้

แนวทางการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่างเพื่อเสริมสร้างศักยภาพสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนในปัจจุบัน

หน่วยทหารช่างสามารถปฏิบัติทั้งภารกิจการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีเอกภาพในการปฏิบัติงาน เพราะมีบุคลากรและเครื่องมือที่มีคุณลักษณะเฉพาะทั้งในด้านการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน ซึ่งแต่ละภารกิจถือว่าประสบความสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยภารกิจที่ได้รับมอบหมายใหญ่จะเป็นงานช่างที่ต้องใช้กำลังพลปฏิบัติงานงานใช้เครื่องมือช่าง เป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะทาง เป็นไปตามวิสัยทัศน์ของกรมการทหารช่าง คือ “กรมการทหารช่างเป็นกลไกของกองทัพทางด้านกิจการทหารช่าง ที่มีความพร้อมในการป้องกันประเทศ การพัฒนาประเทศ และการช่วยเหลือประชาชน เพื่อนำไปสู่ความมั่นคงของสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประชาชน อย่างยั่งยืน”

กรมการทหารช่างเป็นหน่วยปฏิบัติการก่อสร้างหลักของกองทัพบก ด้วยความพร้อมของกำลังพล เครื่องมือ และองค์ความรู้” จะเห็นได้ว่ากรมการทหารช่างให้ความสำคัญกับความพร้อมในการปฏิบัติงานช่าง ทั้งนี้การบริหารงานช่างของกรมการทหารช่างในปัจจุบันพบว่า ยังไม่มีแนวทางเชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจนสำหรับกิจกรรมด้านงานช่าง งานก่อสร้าง มีเพียงแนวทางการปฏิบัติงานเชิงพันธกิจ ภารกิจ ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ระบุไว้อย่างกว้างๆ ในอัตรากิจจัดเฉพาะกิจ ปริมาณภารกิจที่ได้รับจากทั้งแผนงานปกติประจำปีที่ต้องปฏิบัติ และอาจถูกแทรกด้วยงานเร่งด่วนตามนโยบาย โดยภารกิจที่ได้รับมอบส่วนมากจะเป็นงานที่ มีงบประมาณจำกัด ระยะเวลาจำกัด อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย การปฏิบัติมีโอกาสส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่สูง หรือเกิดจากภาวะที่ไม่ปกติ เช่น การเกิดพิบัติภัยที่ไม่คาดคิด ทำให้ต้องจัดแบ่งทรัพยากรที่มีไปดำเนินการอย่างเร่งด่วน อีกทั้งจากสถานการณ์ปัจจุบันที่งานช่างมีเทคนิคสูงขึ้นตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางด้านวิศวกรรมกับภารกิจที่มีความหลากหลายเปลี่ยนแปลงไปมากจากในอดีต จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทบทวนแนวทางการบริหารจัดการงานช่างต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะเพิ่มพูนศักยภาพในการตอบสนองภารกิจงานช่างต่อไป

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนของกองทัพบกให้เกิดประสิทธิภาพ

ควรเน้นการพัฒนาด้านกำลังพล ยุทโธปกรณ์สายช่างและระบบการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความพร้อมในการปฏิบัติงานมากที่สุด การวิเคราะห์ทางเลือกเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานช่าง ผู้วิจัยทำการศึกษาในลักษณะวิจัยเชิงเอกสารแล้วทำการสังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS ของกรมการทหารช่าง

1.1 จุดแข็ง (Strengths) คือ กรมการทหารช่าง มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์เกื้อกูลต่อการรวมกำลัง มีระบบพัฒนาบุคลากรที่ดี กำลังพลมีความรู้ความสามารถ มีเครื่องมือช่างและยุทโธปกรณ์สายช่างที่มีความพร้อม มีหน่วยงานกำกับดูแลด้านงานช่าง โดยเฉพาะ มีส่วนร่วมในนโยบายระดับชาติ และบุคลากรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

1.2 จุดอ่อน (Weakness) ประกอบด้วย ไม่มีแนวทางกลยุทธ์ที่ชัดเจนสำหรับงานช่าง โครงสร้างหน่วยงานไม่อ่อนตัว ขาดแคลนกำลังพล ระบบบริหารจัดการกำลังพลไม่เหมาะสม ขาดแรงจูงใจในเชิงรายได้ นายทหารบางกลุ่มมีจุดอ่อนด้านการประสานงาน ระบบบริหารงบประมาณไม่ยืดหยุ่น และพีระมิดของระบบราชการ

1.3 โอกาส (Opportunities) ประกอบด้วย รัฐบาลมีนโยบายที่เกื้อกูลต่อการปฏิบัติงานของกรมการทหารช่าง การมีส่วนร่วมในงานช่างจากภาคประชาชนที่เกื้อกูลต่องานด้านกิจการพลเรือน มีศักยภาพของเทคโนโลยีที่ช่วยให้งานช่างมีประสิทธิภาพ

1.4 อุปสรรค (Treats) ประกอบด้วย สภาวะเศรษฐกิจที่ไม่ดีส่งผลให้การพัฒนาหน่วยได้จำกัด ส่งผลด้านการส่งกำลังบำรุงและซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์สายช่างงานด้านกิจการพลเรือนไม่มีงบประมาณรองรับ ภารกิจการปฏิบัติงานที่ได้รับมีผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่สูง ความเปราะบางของประชาชนที่เกื้อกูลต่อผู้เสียผลประโยชน์

2. ศึกษาปัจจัยจากผู้นำ

2.1 วิสัยทัศน์ด้านงานช่างของผู้นำ (เจ้ากรมการทหารช่าง) จากวิสัยทัศน์ของกรมการทหารช่าง คือ “กรมการทหารช่าง เป็นกลไกของกองทัพบกด้านกิจการทหารช่าง ที่มีความพร้อมในการป้องกันประเทศและการช่วยเหลือประชาชน เพื่อนำไปสู่ความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประชาชนอย่างยั่งยืน”⁽⁹⁾ แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าผู้นำของกรมการทหารช่างทุกท่าน มีความต้องการให้กรมการทหารช่างเป็นเครื่องมือหลักในด้านงานช่างของทัพบก ในการสนับสนุนภารกิจหลายด้านที่สำคัญแก่กองทัพบก และหนึ่งในนั้นคืองานด้านการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนอันสอดคล้องกับยุทธศาสตร์กองทัพบก 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579)

2.2 เป้าหมายการพัฒนาการบริหารงานช่างเพื่อพัฒนาประเทศ ของกรมการทหารช่าง ต้องการให้กรมการทหารช่างมีความเป็นเลิศด้านงานก่อสร้างและสามารถปฏิบัติงานช่างได้ในทุกรูปแบบเพื่อสนับสนุนภารกิจการพัฒนาประเทศ ของกองทัพบก และรัฐบาล โดยกำหนดดังนี้

2.2.1 เป้าหมายการพัฒนาด้านกำลังพล คือ กำลังพลมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน ด้วยการฝึกศึกษาให้มีความรู้มีความชำนาญ ทั้งทางด้านทหารและด้านพลเรือน และเสริมสร้างขวัญกำลังใจด้วยสวัสดิการ มีนโยบายกรมการทหารช่าง ที่กำหนดให้การร่วมมือทางการศึกษาระหว่างกรมการทหารช่างกับภาคเอกชนยังดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้กำลังพลได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น รวมถึงการศึกษาตามแนวทางการรับราชการ หน่วยต้องจัดให้กำลังพลมีการถ่ายทอดความรู้ในด้านต่างๆ ที่หน่วยขาดแคลนสู่กำลังพลรุ่นหลังอยู่ตลอดเวลา

2.2.2 เป้าหมายการพัฒนาด้านยุทโธปกรณ์สายช่าง คือ การมียุทโธปกรณ์สายช่างที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน ด้วยการกำหนดความเร่งด่วนในการใช้เครื่องมือช่างที่มีอยู่เพื่อใช้ปฏิบัติงานก่อสร้างในกรณีจำเป็น การจัดหาเครื่องมือช่าง

ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นทดแทนเครื่องมือช่างเดิม การเลือกเครื่องมือช่างให้เหมาะสมกับงาน โดยงานช่างบางประเภทอาจต้องการเครื่องมือพิเศษเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ตามนโยบายกรมการทหารช่างที่เน้นย้ำการใช้เครื่องมือช่างอย่างเหมาะสม⁽¹⁰⁾

2.2.3 เป้าหมายการพัฒนาด้านระบบการบริหารจัดการ คือมีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม โปร่งใส และซื่อสัตย์ มีการวางระบบที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ มีระเบียบขั้นตอนวิธีการต่าง ๆ ในการทำงานอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดขวัญกำลังใจและความร่วมมือในการทำงาน ความสำเร็จของการปฏิบัติงานจากแนวทางการบริหารงานกรมการทหารช่าง ทำให้ได้รับความไว้วางใจให้ปฏิบัติภารกิจที่สำคัญหลายโครงการ จนเป็นที่ยอมรับการปฏิบัติงานช่างของกองทัพบก ก่อให้เกิดความพึงพอใจและภาพลักษณ์ของทหารช่างของกองทัพบกด้านการพัฒนาประเทศ โดยความพึงพอใจต่อทหารช่างมากที่สุด คือ ทหารช่างมีความรู้ ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือ ยุทโธปกรณ์ทางการช่าง และสามารถปฏิบัติภารกิจที่ได้รับ ผลงานมีคุณภาพและมีมาตรฐาน เสร็จตามกำหนดเวลา รวมถึงความมีระเบียบวินัยและความประพฤติของกำลังพล มีความประพฤติที่เหมาะสม มีความกระตือรือร้น และมุ่งมั่นตั้งใจในการช่วยเหลือประชาชน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและเป็นมิตรกับประชาชน

3. ศึกษาปัจจัยที่เกิดจากหน่วย

กรมการทหารช่างมีบทบาทและภารกิจที่สำคัญ คือการเป็นหัวหน้าเหล่าสายวิทยาการเหล่าทหารช่าง การส่งกำลังบำรุงสิ่งอุปกรณ์สายช่าง การปฏิบัติงานก่อสร้างฝ่ายการช่างของกองทัพบก และภารกิจอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย มีความพร้อมในการสนับสนุนการปฏิบัติงานช่างในการพัฒนากองทัพบก ประเทศ และบรรเทาสาธารณภัยให้กับประชาชน สามารถจัดหน่วยปฏิบัติงานก่อสร้างตามนโยบายของรัฐบาลและกองทัพบก โดยสามารถปฏิบัติงานในกรอบระยะเวลาและงบประมาณที่กำหนด และอาจกล่าวได้ว่าพันธกิจและภาระหน้าที่ของกรมการทหารช่าง คือ การปฏิบัติงานช่างและงานพิเศษอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายทั้งในเขตยุทธบริเวณ และสนับสนุนการพัฒนาประเทศในยามปกติ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า กรมการทหารช่างมีขีดความสามารถด้านงานช่าง และมีความเหมาะสมในการเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน ให้กับกองทัพบก และรัฐบาล ได้เป็นอย่างดี

4. วิเคราะห์ระบบบริหารจัดการบนกรอบหลักบริหารแบบ POSDCoRB

ระบบบริหารจัดการแบบ POSDCoRB โดย ลูเทอร์ กุลิค ได้เสนอไว้ประกอบด้วย 7 ประการคือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดบุคลากร (Staffing) การอำนวยการหรือการสั่งการ (Direction) การประสานงาน

(Coordinating) การรายงาน (Reporting) และงบประมาณ (Budgeting)⁽⁵⁾ มีสาระสำคัญของแนวคิดคือ “ประสิทธิภาพ” อันเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดของการ ซึ่งเมื่อนำมาวิเคราะห์ในกรอบของกรมการทหารช่างแล้ว สามารถสรุปบางประการที่ปรากฏเห็นเด่นชัดได้ดังนี้

4.1 การวางแผน (Planning) การปฏิบัติงานของกรมการทหารช่างประกอบด้วยแผนงานประจำปีและแผนงานเพิ่มเติมระหว่างปี อาจถูกแทรกด้วยงานเร่งด่วนตามนโยบายหรือเกิดจากภาวะที่ไม่ปกติ เช่น การเกิดพิบัติภัย โดยกรมการทหารช่างมีระเบียบรองรับให้สามารถปฏิบัติการในงานช่างในโครงการนอกกองทัพได้เมื่อได้รับอนุมัติจากกองทัพ มีโอกาสในเรื่องการประสานในระดับสูงของรัฐบาล กระทรวงเจ้าของงานได้โดยตรง ส่งผลเชิงบวกต่อผลการปฏิบัติงานของกรมการทหารช่างโดยตรง

4.2 การประสานงาน (Coordinating) ความมีเอกภาพในการบังคับบัญชา รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของบุคลากรภายในภาพรวมของกรมการทหารช่าง ส่งผลให้การประสานงานทำกันได้ดี งานช่างบางโครงการจำเป็นต้องใช้ระบบบูรณาการซึ่งสามารถปฏิบัติร่วมกันได้ค่อนข้างดี ทั้งนี้เกิดจากปัจจัยที่สำคัญ ที่ผู้บังคับหน่วยทุกระดับชั้นมีความเข้าใจที่ตรงกัน จึงทำให้ประสานงานกันได้ง่าย

4.3 งบประมาณ (Budgeting) กรมการทหารช่างมีรูปแบบการควบคุมระบบบริหารงบประมาณแบบหน่วยงานราชการ มีความอ่อนตัวต่ำส่งผลถึงประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการโดยรวม และในการบริหารงบประมาณงานช่างต้องควบคุมดูแลในเรื่องของค่าต้นทุนต่างๆ เช่น ค่าวัสดุ ค่าแรงงาน ให้อยู่ในงบประมาณที่กำหนดไว้ รวมถึงคุณภาพของงานต้องได้มาตรฐานตามรูปแบบรายการ และต้องเป็นไปตามเวลาที่กำหนดไว้ในแผนงาน

ผลการวิเคราะห์ทางเลือกเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานช่าง

1. แนวทางการพัฒนาในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานช่างปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานช่าง แม้จะสามารถแก้ไขได้แต่ไม่ยั่งยืน เนื่องจากความสำเร็จของแผนปฏิบัติการต้องได้รับการสนับสนุน อย่างสมบูรณ์ ซึ่งยังไม่เป็นไปตามขีดความสามารถที่ต้องการ และจากปัญหาการบริหารงานช่างที่ยังไม่รองรับสถานการณ์ในปัจจุบันได้อย่างครอบคลุม จึงมีความจำเป็นในการเตรียมพร้อมด้านกำลังพล ยุทธโธปกรณ์ สายช่าง และการบริหารจัดการให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ต้องมีแนวทางการพัฒนาในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานช่าง ดังนี้

1.1 การพัฒนากำลังพลเหล่าทหารช่าง คือ การฝึกศึกษากำลังพล ให้มีความรู้มีความชำนาญทั้งความรู้ทางทหารและทางพลเรือน และเสริมสร้างขวัญกำลังใจด้วยสวัสดิการ เริ่มที่การให้กำลังพลทุกระดับชั้นมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ พัฒนากำลังพลให้มีความพร้อมทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ จากนั้นพัฒนาขีดความสามารถส่วนบุคคล และขีดความสามารถระดับหน่วย การส่งเสริมให้กำลังพลมีโอกาสเข้าถึงแหล่งข้อมูล และการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น เพื่อนำความรู้และประสบการณ์กลับมาพัฒนาตนเองและหน่วย โดยเฉพาะหลักสูตรที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของหน่วย การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านงานช่างมาใช้ในการก่อสร้าง การพิจารณาบรรจุหรือการปรับย้ายให้ตรงตำแหน่งหน้าที่กันให้มากที่สุด และดูที่ขีดความสามารถ และความซื่อสัตย์สุจริตเป็นหลัก ส่งเสริมให้กำลังพลนายสิบที่มีความรู้ความสามารถให้เป็นนายทหารในความชำนาญต่างๆ เช่น ช่างซ่อมบำรุง ช่างก่อสร้าง ฝ่ายอำนวยการสายงานต่างๆ ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยมีนายทหารกำกับดูแลที่เพียงพอ ส่งเสริมให้กำลังพลมีความรู้ในหลายๆ ด้านและสามารถปฏิบัติงานทดแทนกันได้⁽¹⁰⁾

1.2 การพัฒนายุทธโศปกรณ์สายช่าง โดยการจัดหายุทธโศปกรณ์สายช่าง ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนมาก และมีความหลากหลายทั้งชนิด และยี่ห้อ/รุ่น มีระบบการทำงานที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดปัญหาด้านการส่งกำลังและซ่อมบำรุง และการฝึกอบรมกำลังพลให้มีความชำนาญคุ้นเคยต่อการใช้งานควรจัดซื้อชนิด ยี่ห้อ/รุ่นที่มีการใช้งานทั่วไป มีเทคโนโลยีทันสมัยเหมาะสม สามารถตอบสนองต่อภารกิจที่ได้รับได้เป็นอย่างดี และให้ง่ายต่อการส่งกำลังและซ่อมบำรุง แต่ด้วยงบประมาณที่มีข้อจำกัด ทุกหน่วยต้องให้ความสำคัญกับการใช้งานอย่างถูกวิธี มีการปรนนิบัติบำรุงและการซ่อมบำรุงเพื่อยืดอายุการใช้งานของยุทธโศปกรณ์สายช่างให้นานที่สุด ทั้งนี้โยบายกรมการทหารช่าง ในการจัดหายุทธโศปกรณ์ที่จะมาใช้งานในอนาคตควรพิจารณาให้รอบคอบและต้องเป็นความต้องการของหน่วยใช้อย่างแท้จริง มีการอบรมและกำชับพลประจำเครื่องมือทุกนายจะต้องทราบถึงวิธีการและขั้นตอนการปรนนิบัติบำรุง ทั้งก่อนใช้งาน ขณะใช้งานและภายหลังการใช้งาน จัดให้มีชุดตรวจการซ่อมบำรุงยุทธโศปกรณ์และเครื่องมือช่าง ไปตรวจตามหน่วยงานก่อสร้างของหน่วยขึ้นตรง ประเมินประสิทธิภาพงานจ้างซ่อมพันพู่เครื่องมือช่าง เพื่อให้เครื่องมือช่างได้รับการซ่อมบำรุงที่ดีที่สุด ใช้งานได้ และเร่งรัดการจำหน่ายสิ่งอุปกรณ์ที่ชำรุดและหมดสภาพการใช้งานเพื่อจะเบิกทดแทนได้ต่อไป⁽¹⁰⁾

1.3 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ กรมการทหารช่างมีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ มีการวางระบบที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ มีลำดับขั้นตอน ในการทำงานอย่างเหมาะสม มีการประสานงานระหว่างหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง

ทั้งภายในและภายนอกกองทัพบก สามารถบูรณาการกำลังพลและยุทโธปกรณ์สายช่างภายในหน่วย รวมถึงมีการประสานงาน เกื้อกูล ระหว่างหน่วยปฏิบัติ มีการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการปฏิบัติงานก่อสร้าง โดยการรวบรวมประสบการณ์ และเทคนิคการปฏิบัติงานของกำลังพลในโครงการก่อสร้างต่างๆ อย่างเป็นระบบ และสามารถเผยแพร่ถ่ายทอดไปยังกำลังพลในส่วนอื่นๆ ได้ ด้วยการจัดทำฐานข้อมูลก่อสร้าง ประกอบด้วยเทคนิคการก่อสร้าง คุณสมบัติของวัสดุก่อสร้างที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามมาตรฐานงานช่างกำลังพลมีความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน วิธีการคำนวณ ราคาวัสดุก่อสร้าง ค่าจ้างแรงงานฝีมือ ค่าเช่าบริการเครื่องมือช่าง ราคากลางต้องเป็นไปตามมาตรฐานของทางราชการในระบบเดียวกันกับกรมบัญชีกลางและสำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง และนโยบายกรมการทหารช่างที่มุ่งเน้นให้งานก่อสร้างทั้งระบบ มีคุณภาพ มาตรฐาน อยู่ในระเบียบหลักเกณฑ์ที่กำหนด และมีการสร้างบรรยากาศให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยกำหนดเป้าหมายด้านงานช่าง คือ “การสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานให้สูงขึ้นเพื่อให้กรมการทหารช่างมีความโดดเด่นด้านการก่อสร้าง” สอดคล้องกับนโยบายกรมการทหารช่างที่กำหนดให้การปฏิบัติงานก่อสร้าง จะต้องเน้นมาตรฐาน ความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยเป็นหลัก⁽¹⁰⁾ สอดคล้องกับข้อเสนอแนะผลงานวิจัยของ พลตรี สุทิน เบ็ญจวิไลกุล⁽¹¹⁾ ที่ว่า กำลังพลของหน่วยทหารช่างของกองทัพบกควรแสดงลักษณะเด่น ซึ่งได้แก่ความมีวินัย ผลการปฏิบัติงานมีคุณภาพ มาตรฐาน รวดเร็ว แล้วเสร็จทันเวลา การเป็นหนึ่งเดียวกัน และการยึดมั่นในหน้าที่ตามกรอบของกฎหมาย เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับสังคม เน้นการสร้างความปลอดภัย และส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างทหารกับประชาชน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พันเอก พิเชษฐ์ เพ็ชรอินทร์⁽⁵⁾ ที่ว่าแนวทางเชิงกลยุทธ์ในด้านงานก่อสร้าง แนวทางเชิงรุกที่ดีที่สุดคือ “บูรณาการศักยภาพกำลังพล ยุทโธปกรณ์ และการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน” แนวทางเชิงป้องกันที่ดีที่สุดคือ “บูรณาการศักยภาพกำลังพล ยุทโธปกรณ์ และการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนงานด้านกิจการพลเรือนทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีแก่ประชาชน” แนวทางเชิงแก้ไขที่ดีที่สุดคือ “พัฒนาทักษะของกำลังพล” และ แนวทางเชิงรับที่ดีที่สุดคือ “พัฒนาระบบการจัดการความรู้”

2. แนวทางใหม่ในการพัฒนาการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์เพื่อนำไปเป็นข้อพิจารณาในการกำหนดหนทางปฏิบัติการวิเคราะห์ตามพลังอำนาจแห่งชาติในมิติต่างๆ และหลักการบริหารแบบ POSDCoRB ประกอบกับปริมาณภารกิจที่ได้รับและความหลากหลายของอุปสรรคและผลกระทบในการปฏิบัติงานช่าง ที่อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ และศักยภาพใน

การปฏิบัติการกิจด้านงานช่าง ผู้วิจัยเห็นว่าแนวทางใหม่ในการพัฒนาการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่าง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ และช่วยเหลือประชาชนของกองทัพบก ให้เกิดประสิทธิภาพ ที่มีความเหมาะสมในปัจจุบันมี 3 แนวทาง ประกอบด้วย

2.1 การพัฒนาทักษะของกำลังพล พัฒนาระบบการจัดการความรู้ และการพัฒนาด้านยุทธโศปกรณ์สายช่าง : โดยการฝึกศึกษาด้วยการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาสนับสนุนการฝึกให้กับกำลังพลเพื่อเป็นผลประจำเครื่องมือยุทธโศปกรณ์สายช่างให้เกิดความเชี่ยวชาญชำนาญ สามารถปฏิบัติงาน วางแผนและบริหารงาน ทดแทนกำลังพลที่ใกล้เกษียณอายุราชการและมีกำลังพลที่ปฏิบัติงานโดยใช้เครื่องมือช่างที่มีความทันสมัยเพิ่มมากขึ้น โดยไม่ให้มีการขาดแคลนกำลังพล และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการจัดหา SIMULATORS เครื่องมือช่าง พร้อมห้องปฏิบัติการ นอกจากนี้ยังต้องพัฒนากำลังพลให้มีความรู้ความเข้าใจในการปรนนิบัติบำรุงรักษาเครื่องมือช่าง ยุทธโศปกรณ์สายช่าง ที่มีความหลากหลายทั้งชนิด ยี่ห้อ/รุ่น ตลอดจนการฝึกอบรมช่างซ่อมบำรุง ให้สามารถซ่อมบำรุงเครื่องมือช่างเมื่อปฏิบัติงานและเกิดการชำรุดให้สามารถกลับมาปฏิบัติการกิจงานช่างที่มีจำนวนมาก ภายใต้ระยะเวลาที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีศักยภาพเป็นที่ไว้วางใจของรัฐบาลและกองทัพบก การฝึกศึกษาให้มีความรู้ความชำนาญทั้งทางทหารและทางพลเรือน การพัฒนาขีดความสามารถส่วนบุคคล และขีดความสามารถระดับหน่วย ตลอดจนการให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการปฏิบัติงานก่อสร้าง โดยการรวบรวมประสบการณ์ และเทคนิคการปฏิบัติงานของกำลังพลในโครงการก่อสร้างต่างๆ อย่างเป็นระบบ และสามารถถ่ายทอดไปยังกำลังพลในส่วนอื่นๆ ได้ ด้วยการจัดทำระบบฐานข้อมูลให้หน่วยทหารช่างทุกหน่วยนำไปใช้ประโยชน์ได้ ตลอดจนการจัดหายุทธโศปกรณ์สายช่างที่มีความทันสมัยเหมาะสมกับภารกิจที่ได้รับ และสภาพแวดล้อมที่ปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจต้องใช้งบประมาณและระยะเวลาในการดำเนินการ

2.2 การพิจารณาจัดตั้งหน่วยทหารช่างเพิ่มเติมให้กับหน่วยขึ้นตรงของกรมการทหารช่าง : จากปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลเชิงบวกต่อภารกิจของกองทัพบกและจากสภาพการณ์ที่กองทัพบกคาดว่าจะได้รับภารกิจสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนเพิ่มมากขึ้น ทำให้กองทัพบกต้องเตรียมความพร้อมสำหรับภารกิจดังกล่าวอยู่ตลอดเวลา การทำให้กองทัพบกสามารถคงไว้ซึ่งภารกิจอย่างเต็มรูปแบบด้วยการเพิ่มขีดความสามารถของกรมการทหารช่างและหน่วยขึ้นตรง อาจมีความจำเป็นต้องมีหน่วยทหารช่างเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อการใช้กำลังและเครื่องมือสนับสนุน ด้วยความพร้อมด้านกำลังพล ยุทธโศปกรณ์ และระบบการบริหารจัดการที่ดี จะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของกำลังอำนาจทางทหารที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในรัฐบาลและ

สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความมั่นใจในความปลอดภัย การจัดตั้งหน่วยทหารช่างเพิ่มเติม อาจต้องใช้งบประมาณและระยะเวลาในการดำเนินการ แต่จะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถ ในการปฏิบัติงานช่างตามภารกิจหลักของหน่วย ทำให้กรมการทหารช่างมีความพร้อมมาก ยิ่งขึ้นกว่าเดิมในการเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน ให้แก่กองทัพบก และรัฐบาล

2.3 การพิจารณาระบบจัดจ้างบุคคลภายนอก (Outsource) มาใช้ในการบริหารงานช่าง : เนื่องจากปริมาณงานที่หน่วยได้รับมอบให้ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับ ทรัพยากรที่หน่วยมี ภารกิจที่ได้รับมีความหลากหลาย มีระยะเวลาจำกัด และมีผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่สูง ในการปฏิบัติงานต้องควบคุมดูแลในเรื่องของงบประมาณ ค่าใช้จ่ายๆ เช่น ค่าวัสดุ ค่าแรงงาน ให้ปฏิบัติได้ในงบประมาณที่กำหนดไว้ คุณภาพของงาน ต้องได้มาตรฐานตามรูปแบบรายการ และต้องเป็นไปตามเวลาที่กำหนดไว้ในแผนงาน การ นำระบบจัดจ้างบุคคลภายนอกมาใช้ในงานที่เป็นความสามารถเสริมของหน่วย เป็นการ แก้ปัญหาการขาดแคลนกำลังพลและยุทธโปกรณ์สายช่างที่นำมาใช้ปฏิบัติงานในปัจจุบัน เป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มความสำเร็จในการบริหารจัดการงานช่าง การนำระบบจัดจ้าง บุคคลภายนอก มาใช้เป็นการปรับตัวต่อเงื่อนไขที่ได้รับเมื่อเทคโนโลยีที่ต้องปฏิบัติไม่มีอยู่ใน องค์กร หรือมีแต่ไม่เพียงพอ จึงต้องพิจารณาใช้ศักยภาพจากผู้ประกอบการภายนอกที่มี ความเชี่ยวชาญกว่าและมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยกว่า เพื่อช่วยงานในบางส่วนชั่วคราวหรืองาน พื้นฐานระยะยาว หรือที่ต้องการลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน เป็นการ ลดรายจ่ายในการดำเนินการเองและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การใช้ แรงงานฝีมือที่มีความเชี่ยวชาญมากกว่ามีเครื่องมือที่เหมาะสมกว่า มาเพิ่มศักยภาพให้การ บริหารงานช่างเป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และใช้การเช่าบริการเครื่องมือช่าง มาเสริมศักยภาพให้เกิดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานได้รวดเร็ว ทันทตามแผนงานและมี มาตรฐานตามที่กำหนด โดยที่ไม่ต้องเสียงบประมาณเพิ่มเติมในเรื่องของการปรนนิบัติบำรุง หรือซ่อมบำรุงยุทธโปกรณ์สายช่างที่เกิดการชำรุดขณะปฏิบัติงาน โดยผู้ว่าจ้างจะเป็นผู้ กำหนดและกำกับดูแลควบคุมทุกส่วนตั้งแต่ต้นนโยบายไปจนถึงการปฏิบัติงานในทุกๆ ขั้นตอน ของผู้รับจ้าง การนำระบบจัดจ้างบุคคลภายนอกมาใช้ควรมีข้อพิจารณา ดังนี้⁽¹²⁾ องค์กรไม่ ควรจัดจ้างบุคคลภายนอก ในสิ่งที่เป็นความสามารถหลักขององค์กร เนื่องจากมีความเสี่ยง สูงที่องค์กรอาจสูญเสียความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน องค์กรควรจัดจ้างบุคคลภายนอก ในกรณีที่ต้นทุนในการจัดจ้างบุคคลภายนอกต่ำกว่าต้นทุนในการดำเนินการเอง โดยให้ เปรียบเทียบต้นทุนรวมทั้งหมด จะต้องเอาต้นทุนค่าเสียโอกาสมาเปรียบเทียบกับ องค์กร ควรจัดจ้างบุคคลภายนอกหากองค์กรไม่ได้มีความเชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ การที่องค์กร พยายามทำทุกอย่างด้วยตนเองอาจไม่ใช่ทางเลือกที่ดีที่สุดเสมอไป และในกรณีที่องค์กร

ต้องการความมั่นใจในการผลิตว่าจะได้รับคุณภาพและปริมาณตรงความต้องการรวมทั้งภายในระยะเวลาที่กำหนด การจัดจ้างบุคคลภายนอกควรจะทำกับคู่ค้าที่สามารถเชื่อถือได้เท่านั้น ผลลัพธ์จากการใช้บริการภายนอกมีทั้งข้อดีและข้อด้อย ระดับตัวชี้วัดอยู่ในระดับดีและมีแนวโน้มดีขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ข้อดี คือสามารถลดต้นทุนและประหยัดเวลาสามารถหลีกเลี่ยงการลงทุน ทำให้มุ่งเน้นไปยังกิจกรรมหลักขององค์กร พร้อมทั้งจะใช้ความสามารถหลักขององค์กรได้เต็มที่ และผลผลิตเพิ่มขึ้นทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ส่วนข้อด้อยอาจเนื่องมาจากในการทำสัญญาการใช้บริการภายนอกขององค์กรภาครัฐไม่มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับลักษณะโครงสร้างองค์กร

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

การพิจารณานำแนวทางในการพัฒนามาใช้เสริมศักยภาพการบริหารงานช่าง ของกรมการทหารช่าง

แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานช่างที่ดีควรบูรณาการศักยภาพของกำลังพล ยุทธโศปกรณ์ และการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน โดยแนวทางที่ได้ในการพัฒนาทักษะของกำลังพล พัฒนาระบบการจัดการความรู้ และการพัฒนาด้านยุทธโศปกรณ์สายช่าง เป็นแนวทางที่สามารถปฏิบัติควบคู่กันไปได้ เหมาะสมในการรวมกำลังเป็นกลุ่มก้อนสำหรับการปฏิบัติภารกิจในงานยุทธวิธี งานที่มีผลกระทบความมั่นคงภายใน ระยะเวลาไม่จำกัดหรือเร่งรัดมาก ข้อดีคือกำลังพลมีความรู้ ความชำนาญทั้งทางทหารและทางพลเรือน มีการพัฒนาขีดความสามารถส่วนบุคคลและหน่วย มีการพัฒนาองค์ความรู้โดยรวมประสบการณ์ และเทคนิคด้านการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และสามารถถ่ายทอดไปให้หน่วยทหารช่างทุกหน่วย รวมถึงกำลังพลส่วนอื่นๆ นำไปใช้ประโยชน์ได้ ตลอดจนในด้านยุทธโศปกรณ์สายช่างแนวทางในการจัดหาเพิ่มเติมในอนาคต ควรสามารถใช้ได้ทั้งทางยุทธวิธีและงานบรรเทาสาธารณภัย และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสภาพภูมิประเทศของประเทศไทย⁽¹³⁾ บางรายการที่มีการใช้งานน้อยแต่หน่วยมีความจำเป็นต้องมีไว้เพื่อใช้ปฏิบัติงาน ควรจัดหาเข้ามาบรรจุไว้ในอัตราของหน่วยในปริมาณที่เพียงพอต่อความจำเป็นในการปฏิบัติภารกิจสำคัญ ทั้งนี้มีข้อเสียที่อาจต้องใช้งบประมาณและระยะเวลาในการดำเนินการมาก

แนวทางการพิจารณาจัดตั้งหน่วยทหารช่างเพิ่มเติมให้กับหน่วยขึ้นตรงของกรมการทหารช่าง เป็นการเพิ่มขีดความสามารถของกรมการทหารช่าง ทำให้มีเอกภาพในการบังคับบัญชา เหมาะสมในการรวมกำลังทางทหารเป็นกลุ่มก้อน เพิ่มเติมทั้งกำลังพลและยุทธโศปกรณ์ สำหรับการปฏิบัติภารกิจในงานยุทธวิธี งานที่มีผลกระทบความมั่นคงภายใน รวมทั้งภารกิจสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนเพิ่มมากขึ้น ทำให้กองทัพมีความพร้อมสำหรับการปฏิบัติภารกิจอย่างเต็มรูปแบบ ข้อดีคือจะส่งผลต่อการใช้งำลังและเครื่องมือสนับสนุน ด้วยความพร้อมด้านกำลังพล ยุทธโศปกรณ์ และระบบการบริหารจัดการที่ดี จะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของกำลังอำนาจทางทหารที่เพิ่มขึ้น ทำให้กรมการทหารช่างมีความพร้อมมากยิ่งขึ้นกว่าเดิมในการเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนให้แก่กองทัพและรัฐบาล ส่งผลให้ประชาชนเกิด

ความเชื่อมั่นในรัฐบาลและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความมั่นใจในความปลอดภัย
ข้อเสียคือต้องใช้งบประมาณและระยะเวลาในการดำเนินการมาก

แนวทางการพิจารณานำระบบจัดจ้างบุคคลภายนอกมาใช้ในการ
บริหารงานช่าง เป็นการนำศักยภาพของผู้ประกอบการหรือบุคลากรที่มีความรู้
ความสามารถเชี่ยวชาญเฉพาะ เข้ามาทำงานทดแทนในงานที่ต้องการความชำนาญเฉพาะ
อย่าง โดยเฉพาะในบางเทคโนโลยีที่จำเป็นแต่หน่วยไม่มีหรือมีจำกัด เช่น การสนับสนุน
งานช่างในบางประเภท การขนส่ง การขนย้ายรับ-ส่งวัสดุ การซ่อมบำรุง เป็นต้น ระบบการ
จัดจ้างบุคคลภายนอก จะทำให้รูปแบบการทำงานในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปบ้าง แต่
เนื่องจากการจัดจ้างบุคคลภายนอกในงานที่เป็นความสามารถด้านทักษะฝีมือที่
ชำนาญ ตลอดจนเทคโนโลยีเครื่องมือช่างมาเสริมศักยภาพงานช่างของหน่วยตอบสนอง
ความสำเร็จของภารกิจ ในด้านบุคลากรของหน่วยต้องมีการปรับตัวจากการเป็นผู้ปฏิบัติ
โดยตรงเป็นผู้ควบคุมมาตรฐานการปฏิบัติงาน มีผลทำให้บุคลากรเหล่านั้น มีโอกาสใช้
ความสามารถของตนเองได้เต็มที่ ทำให้เกิดแรงจูงใจการปฏิบัติงาน ข้อดีของการนำระบบ
จัดจ้างบุคคลภายนอกที่มีทักษะฝีมือและความเชี่ยวชาญมาเสริมศักยภาพในงานของหน่วย
เป็นการลดกำลังพล ยุทโธปกรณ์สายช่างและเวลาที่น่ามาใช้ปฏิบัติงาน ประหยัด
งบประมาณ โดยใช้วิธีการเช่าบริการเครื่องมือจากผู้ประกอบการ รวมถึงการจ้างแรงงานที่
มีทักษะฝีมือพิจารณานำมาใช้ปฏิบัติงานเป็นครั้งคราวตามแผนงานและภารกิจที่ได้รับมอบ
โดยการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการจัดหายุทโธปกรณ์สายช่างเพื่อนำมาใช้งานนั้น พบว่า
จะต้องจัดสรรงบประมาณสำหรับการส่งกำลังบำรุง ชิ้นส่วนซ่อม สำหรับการปรนนิบัติและ
ซ่อมบำรุงไว้ส่วนหนึ่ง ซึ่งรวมแล้วใช้งบประมาณสูงกว่าการเช่าบริการเครื่องมือช่าง
เนื่องจากผู้ให้เช่าจะรวมค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้แก่ ค่าปรนนิบัติบำรุง ค่าซ่อมบำรุง และผลขับ
ไว้ในวงเงินดังกล่าวแล้ว ทำให้กรมการทหารช่างและกองทัพบกสามารถลดภาระ
งบประมาณในการส่งกำลังและซ่อมบำรุงได้ และไม่ต้องมีเครื่องมือช่างที่ชำรุดดั่งใช้งาน
จอดรองบประมาณการซ่อมฟื้นฟูอยู่ที่หน่วยทำให้ชิ้นส่วนที่มีอายุใช้งานเกิดการชำรุดเพิ่ม
มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พันเอก ธนาวิษญ์ กิตติศุภคุณ ในการศึกษาความ
คุ้มค่าการจัดหายานพาหนะสายขนส่งของกองทัพบกโดยวิธีเช่า⁽¹⁴⁾ จากการวิเคราะห์ข้อมูล
เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายระหว่างการเช่ารถยนต์และการซื้อรถยนต์ (ภายในระยะเวลาการใช้
งานที่เท่ากัน) และการเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสียของการจัดหารถยนต์พบว่าการจัดหา
รถยนต์โดยวิธีการเช่าแทนการซื้อ จะใช้งบประมาณที่ต่ำกว่ามาก แต่ได้รถยนต์มาใช้ใน
จำนวนที่ต้องการ โดยผู้ให้เช่าได้รวมค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าปรนนิบัติบำรุง, ค่าซ่อมแซม
และค่าประกันภัยไว้ในวงเงินดังกล่าวแล้ว ทำให้กองทัพบกสามารถลดภาระด้าน
งบประมาณในการส่งกำลังและซ่อมบำรุงยานพาหนะสายขนส่งลงได้เป็นจำนวนมาก

รวมทั้งมีรุ่นใหม่พร้อมใช้งานตลอดระยะเวลาการเช่า ดังนั้นจึงมีความเหมาะสมและความคุ้มค่าในการจัดหาโดยวิธีการเช่า อีกทั้งมีผลดีต่อภาพลักษณ์ของกองทัพบก เกิดความเชื่อมั่นของประชาชนว่ากองทัพบกมีความพร้อมในการปฏิบัติในทุกภารกิจที่ดีกว่าการใช้ยานพาหนะที่อยู่ในสภาพที่เก่าเนื่องจากใช้งานมานาน ตลอดจนมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า ข้อเสียในการนำระบบจัดจ้ำงบุคคลภายนอกมาใช้ คือการจำกัดที่ไม่ควรใช้ในงานที่เป็นขีดความสามารถหลักของหน่วย งานยุทธวิธี งานที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงภายในรวมถึงงานที่เข้าถึงข้อมูลสำคัญของหน่วย โดยมีผู้รับผิดชอบกำหนดและควบคุมกำกับดูแลตั้งแต่ต้นนโยบายไปจนถึงการปฏิบัติทุกขั้นตอน

ดังนั้น การนำระบบจัดจ้ำงบุคคลภายนอกมาใช้ในงานเสริมความสามารถของหน่วย จึงเป็นหนทางที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เมื่อพิจารณาจากภารกิจ ขีดความสามารถ และทรัพยากรที่มีอยู่ของหน่วย อีกทั้งวิธีการดังกล่าวได้มีการนำมาใช้ในการบริหารงานทั้งหน่วยงานภายในกองทัพบก และหน่วยงานภายนอกที่ได้ผลดี การนำระบบจัดจ้ำงบุคคลภายนอกมาใช้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสิ่งที่เป็นขีดความสามารถหลักของหน่วย เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ภารกิจที่ได้รับประสบความสำเร็จ ทำให้กรมการทหารช่างสามารถดำรงความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวโน้มภารกิจที่ได้รับเพิ่มขึ้นงบประมาณของกองทัพบกที่จะได้รับการจัดสรรในจำนวนจำกัด และผลของความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้ประชาชน ส่วนราชการพลเรือนและภาคเอกชน เกิดความเชื่อมั่นต่อรัฐบาลและกองทัพบก ทำให้เป็นที่ยอมรับและได้รับความร่วมมือในทุกโอกาส ส่งผลให้การปฏิบัติงานของกรมการทหารช่างมีศักยภาพในการสนับสนุนงานการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ทันเวลา และทันต่อสถานการณ์ อันจะส่งผลดีต่อเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และประเด็นยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

บทที่ 4

บทสรุป

สรุปข้อมูล

จากการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานช่างกรรมการทหารช่างในปัจจุบันเป็นการปฏิบัติงานตามพันธกิจ ภารกิจ ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ระบุไว้อย่างกว้างๆ ในอัตราการจัดเฉพาะกิจ โดยปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานช่างของกรรมการทหารช่างในปัจจุบันประกอบด้วย กำลังพล ยุทโธปกรณ์ และระบบการบริหารจัดการ

และจากผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานช่างของกรรมการทหารช่าง คือ การบูรณาการศักยภาพพัฒนากำลังพล ยุทโธปกรณ์ และการบริหารจัดการ พัฒนาทักษะของกำลังพล และระบบการจัดการความรู้ไปพร้อมๆ กัน

แนวทางสำหรับการพัฒนาแนวทางการบริหารงานช่างของกรรมการทหารช่างที่มีความเหมาะสมในปัจจุบันได้ คือ การพิจารณานำระบบจัดจ้างบุคคลภายนอก มาใช้ในการบริหารงานช่าง โดยใช้ศักยภาพของบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญด้านงานช่างมากที่สุด และศักยภาพของยุทโธปกรณ์ที่พร้อมที่สุด รวมถึงการมีระบบบริหารจัดการด้านงานช่าง โดยเฉพาะ มาบูรณาการร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนงานช่างให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ได้มาตรฐาน อันส่งผลในปัจจุบันเชิงบวกต่อกรรมการทหารช่างมีการพัฒนาแนวทางการบริหารงานช่างในปัจจุบันให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ภารกิจที่ได้รับมอบประสบความสำเร็จ และสร้างความเชื่อมั่นในระดับรัฐบาลและกองทัพบก เป็นที่ยอมรับจากหน่วยที่เกี่ยวข้อง และประชาชน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหน่วย คือ “กรรมการทหารช่าง เป็นกลไกของกองทัพบกด้านกิจการทหารช่าง ที่มีความพร้อมในการป้องกันประเทศและช่วยเหลือประชาชน เพื่อนำไปสู่ความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประชาชนอย่างยั่งยืน” และจะเป็นต้นแบบให้ส่วนราชการในหน่วยงานอื่นที่มีภารกิจ โครงสร้างการจัดหน่วยที่คล้ายกันนำไปประยุกต์ใช้ได้ต่อไป และก่อให้เกิดความพึงพอใจและภาพลักษณ์ของทหารช่างของกองทัพบกด้านการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน ส่งผลให้กองทัพบกเป็นกองทัพที่มีศักยภาพ ทันสมัย เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชนในอีกทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานช่างทำได้โดยการบูรณาการศักยภาพพัฒนากำลังพล ยุทธโธปกรณ์ และการบริหารจัดการ พัฒนาทักษะของกำลังพล และระบบการจัดการความรู้ไปพร้อมๆ กัน เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพการปฏิบัติการกิจให้งานช่างทั้งระบบ มีคุณภาพ มาตรฐาน อยู่ในระเบียบหลักเกณฑ์ที่กำหนด และสร้างบรรยากาศให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การพิจารณานำระบบจัดจ้างบุคคลภายนอก มาใช้ในด้านการบริหารงานช่างในงานที่เป็นความสามารถด้านทักษะฝีมือที่ชำนาญ ตลอดจนเทคโนโลยีเครื่องมือช่าง มาเสริมศักยภาพงานช่างของหน่วยในระยะสั้นเมื่อหน่วยมีทรัพยากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติการกิจในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น และไม่ควรใช้ในงานที่เป็นขีดความสามารถหลักของหน่วย งานยุทธวิธี รวมถึงงานที่เข้าถึงข้อมูลสำคัญของหน่วย โดยมีผู้รับผิดชอบกำหนดและควบคุมกำกับดูแลตั้งแต่นโยบายไปจนถึงการปฏิบัติทุกขั้นตอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องด้วยการศึกษาวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตงานวิจัย คือ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานช่างของกรมการทหารช่างเท่านั้น ซึ่งผู้ที่วิจัยท่านต่อไปสามารถนำไปศึกษาต่อได้โดยควรศึกษาการนำระบบจัดจ้างบุคคลภายนอก มาร่วมในการวิจัยการพัฒนาการผลิตเครื่องมือช่างให้สามารถผลิตใช้ภายในประเทศได้เอง มีความเหมาะสมกับหน่วย สามารถใช้ได้ทั้งทางยุทธวิธีและงานบรรเทาสาธารณภัย และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสภาพภูมิประเทศของประเทศไทย

การบริหารจัดการจัดจ้างบุคคลภายนอก สามารถใช้ตอบสนองในภารกิจอื่นที่เหมาะสมโดยกับไม่กระทบกับปัจจัยที่เสี่ยงต่อความสำเร็จของภารกิจหลัก และทำให้ลดภาระของหน่วยได้บ้าง เช่น การจัดจ้างบุคคลภายนอกที่มีทักษะความชำนาญมาเสริมศักยภาพในการซ่อมบำรุงเครื่องมือช่างได้ถึงขั้นใด

เอกสารอ้างอิง

1. ยุทธศาสตร์ชาติ. ประกาศเรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 - 2580). [อินเทอร์เน็ต]. 2561 [เข้าถึงเมื่อ 17 พฤศจิกายน 2564]. เข้าถึงได้จาก: http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/082/T_001.PDF.
2. กองทัพบก. (ร่าง) ยุทธศาสตร์กองทัพบก พ.ศ.2560 – 2579 กรุงเทพมหานคร; 2559.
3. กองทัพบก. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2565 ของกองทัพบก. กรุงเทพมหานคร; 2565.
4. กรมการทหารช่าง. นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานเจ้ากรมการทหารช่าง. ราชบุรี:, กองยุทธการและการข่าว กรมการทหารช่าง; 2564.
5. พิเชษฐ์ เพ็ชรอินทร์, พันเอก. แนวทางเชิงกลยุทธ์ด้านงานก่อสร้างของกรมการทหารช่าง เพื่อสนับสนุนงานพัฒนาประเทศของกองทัพบก [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยการทัพบก; 2562.
6. กองทัพบก. วิสัยทัศน์และภารกิจกองทัพบก. [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อ 19 พฤศจิกายน 2564]. เข้าถึงได้จาก: <https://rta.mi.th/vision/>.
7. อนุสรณ์ ปัญญาบุรณ์, พลตรี. แนวทางการบูรณาการการใช้ยุทธโศปกรณ์ของทหารช่าง ในภารกิจการบรรเทาสาธารณภัย [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร; 2559.
8. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สี่ ทั้งปี 2564 และแนวโน้มปี 2565. [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม 2565]. เข้าถึงได้จาก: https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=QGDP_report.
9. กรมการทหารช่าง. ยุทธศาสตร์การพัฒนากองการทหารช่าง และหน่วย/เหล่าทหารช่าง. ราชบุรี:, กองวิทยาการ กรมการทหารช่าง; 2555.
10. กรมการทหารช่าง. นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานเจ้ากรมการทหารช่าง. ราชบุรี:, กองวิทยาการ กรมการทหารช่าง; 2561.

11. สุทิน เบ็ญจวิไลกุล, พลตรี. การพัฒนาบทบาทของหน่วยทหารช่างของกองทัพบกในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร; 2561.
12. สนิทพงษ์ ไชยชันแก้ว, พันเอก. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานก่อสร้างของกองพลทหารช่างเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนตามแผนปฏิบัติการราชการกองทัพบก [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยการทัพบก; 2564.
13. ธีรพร นุตยะสกุล, พันเอก. แนวทางการจัดหาทุโธปกรณ์ด้านการช่างของกองทัพบก [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยการทัพบก; 2564.
14. ธนาวิษญ์ กิตติศุภคุณ, พันเอก. การศึกษาความคุ้มค่าการจัดหยานพาหนะสายขนส่งของกองทัพบกโดยวิธีเช่า [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยการทัพบก; 2560.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ

พันเอก ชัยณรงค์ สุภาพันธ์

วัน เดือน ปี เกิด

11 ธันวาคม 2515

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ.2541	ปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมโยธา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ 45
พ.ศ.2541	หลักสูตรชั้นนายร้อย เหล่าทหารช่าง รุ่นที่ 69
พ.ศ.2545	หลักสูตรชั้นนายพัน เหล่าทหารช่าง รุ่นที่ 45
พ.ศ.2550	หลักสูตรหลักประจำ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่ 86

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2541 – 2542	ผู้บังคับหมวดทหาร กองร้อยทหารช่างสนาม กองพันทหารช่างที่ 51
พ.ศ.2542 – 2545	รองผู้บังคับกองร้อยทหารช่างสนาม กองพันทหารช่างที่ 51
พ.ศ.2545 – 2548	ผู้บังคับกองร้อยทหารช่างสนาม กองพันทหารช่างที่ 51
พ.ศ.2548 – 2550	นายทหารยุทธการและการฝึก กองพันทหารช่างที่ 51
พ.ศ.2551 – 2552	ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายส่งกำลังบำรุง กองพลทหารช่าง
พ.ศ.2552 – 2555	หัวหน้าฝ่ายยุทธการ กองพลทหารช่าง
พ.ศ.2555 – 2556	อาจารย์โรงเรียนทหารช่าง กรมการทหารช่าง
พ.ศ.2556 – 2556	หัวหน้าแผนกกองการก่อสร้าง กรมการทหารช่าง
พ.ศ.2556 – 2558	หัวหน้าแผนกจัดหา กรมการทหารช่าง
พ.ศ.2558 – 2560	อาจารย์หัวหน้า โรงเรียนทหารช่าง กรมการทหารช่าง
พ.ศ.2560 – 2561	วิศวกร กองพลทหารช่าง
พ.ศ.2561 – 2562	เสนาธิการ กรมทหารช่างที่ 11
พ.ศ.2562 – 2564	ผู้บังคับกองพันทหารช่างเครื่องมือพิเศษ กองพลทหารช่าง
พ.ศ.2564 – 2565	รองผู้อำนวยการกองวิทยาการ กรมการทหารช่าง

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ.2565	รองเสนาธิการ กองพลทหารช่าง
----------	----------------------------

